

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ПРОЄКТ РІШЕННЯ

**Про затвердження Регіональної комплексної програми з охорони довкілля
на 2022-2026 роки**

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Регіональну комплексну програму з охорони довкілля на 2022-2026 роки (далі - Програма), що додається.
2. Обласній державній адміністрації при формуванні обласного бюджету протягом 2022-2026 років передбачати асигнування для реалізації заходів Програми, виходячи із наявних можливостей бюджету на відповідний рік.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань екології, природокористування, запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

Проект рішення підготовлено Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації та внесено головою Одеської обласної державної адміністрації

Додаток
до рішення обласної ради
від «__» _____ 2022 року
№ ____-VIII

**Регіональна комплексна програма з охорони
довкілля на 2022-2026 роки**

Одеса 2022

Обласна державна адміністрація забезпечує реалізацію в регіоні державної екологічної політики.

Регіональна комплексна програма з охорони довкілля на 2022-2026 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до Закону України від 28.02.2019 № 2697-VIII «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820-р, Національного плану управління відходами до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р.

Мета, напрями та завдання Програми відповідають стратегічному пріоритету 2 «Екологічна та техногенна безпека» Стратегії розвитку Одеської області на період 2021 - 2027 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 16.04.2021 № 139-VII (зі змінами), та її оперативним цілям:

2.1. Екологічна енергія

2.2. Захищена та відновлена екосистема

2.3. Належне і відповідальне поводження з відходами

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Одеська область є водним, приморським і прикордонним регіоном України, який має унікальні природно-екологічні комплекси, дельти річок Дунаю і Дністра, лимани північного Причорномор'я.

Процеси глобалізації та суспільних трансформацій підкреслили пріоритетність збереження довкілля та необхідність термінових заходів щодо збереження та захисту довкілля. Тривалий час економічний розвиток супроводжувався незбалансованою експлуатацією природних ресурсів.

Першопричини екологічних проблем Одеської області подібні загальнодержавним:

- підпорядкованість екологічних пріоритетів економічній доцільності; неврахування наслідків для довкілля у нормативно-правових актах;

- переважання ресурсо - та енергоємних галузей у структурі економіки із негативним впливом на довкілля;

- фізичне та моральне зношення основних фондів у галузях економіки;

- неефективна система державного управління і моніторингу у сфері охорони навколишнього природного середовища та регулювання використання природних ресурсів;

- недостатній рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження довкілля, недосконалість системи екологічної освіти та просвіти;

- незадовільний рівень дотримання природоохоронного законодавства та екологічних прав і обов'язків громадян;

- незадовільний контроль за дотриманням природоохоронного законодавства та забезпечення невідворотності відповідальності за його порушення;

- недостатнє фінансування (за залишковим принципом) з державного та місцевих бюджетів природоохоронних заходів.

Вирішення проблем потребує впровадження екосистемного підходу, удосконалення системи інтегрованого екологічного управління, інтеграції екологічної політики до інших політик, обов'язкове врахування інтересів захисту довкілля у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, поєднання з сучасною системною екологічною політикою Європейського Союзу.

Основними екологічними проблемними питаннями області, на розв'язання яких спрямована Програма, є:

1. Незадовільний стан водних ресурсів та водотоків, в основному через значний антропогенний вплив у попередні роки, недосконалість системи басейнового управління, вплив кліматичних змін, неналежний технічний стан каналізаційних очисних споруд.

2. Неналежне поводження з відходами, в основному через наявність на території області непридатних пестицидів, відсутність системи і плану регіонального управління відходами.

3. Недостатня кількість об'єктів і площі природно-заповідного фонду, екологічної мережі, відсутність необхідної документації щодо створення та розвитку таких об'єктів.

4. Недосконалість системи моніторингу атмосферного повітря та інших природних ресурсів.

5. Недостатня організація робіт з екологічної освіти, підвищення кваліфікації та обміну досвідом роботи працівників природоохоронних органів; забезпечення міжнародної діяльності природоохоронного спрямування; організація проведення стратегічної екологічної оцінки.

Екологічна безпека регіону розглядається як сукупність процесів і заходів зі створення умов для збереження, раціонального використання та відтворення природних ресурсів і природно-територіальних комплексів як середовища для життєдіяльності населення, що є однією з найважливіших категорій сталого розвитку.

Основними забруднювачами поверхневих вод Одеської області є підприємства житлово-комунального господарства, які у 2020 році здійснили скид стічних вод у кількості 1388,0 млн.м³. Всього налічується 212 комплексів каналізаційних очисних споруд загальною проектною потужністю 1557,8 тис. м³/добу, з яких близько 28,6 % знаходяться у незадовільному технічному стані, а саме: каналізаційні очисні споруди Арцизької територіальної громади (далі – ТГ) Болградського району, Саратської ТГ, Татарбунарської ТГ Білгород-Дністровського району, Ананьївської ТГ, Окнянської ТГ Подільського району.

Потребують реконструкції каналізаційні очисні споруди Біляївської ТГ Одеського району, а також Подільського, Роздільнянського районів тощо. У населених пунктах Саврань, Захарівка, Ширяєве, Великомихайлівка, Миколаївка очисні споруди відсутні. Одними з головних причин такого становища є їх вік та невідповідність сучасним вимогам. Аварійні ситуації своєчасно не ліквідуються, не ведуться поточні та капітальні ремонти, відсутній постійний контроль за їх роботою, що призводить до забруднення земель і водних ресурсів.

Показники	Одиниця виміру	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Використано свіжої води, усього	млн. м ³	276,2	279,3	310,105
Використано свіжої води у розрахунку на одну особу	м ³	116,63	110,0	130,95
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього	млн. м ³	166,9	161,4	149,381
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти у розрахунку на одну особу	м ³	160,0	60,0	63,08

Серйозною проблемою є наявність непридатних хімічних засобів захисту рослин (далі - ХЗЗР), які залишились на території Одеської області з радянських часів. Належне поводження з ними є одним з напрямів роботи обласної державної адміністрації. За даними інвентаризації 2021 року на території області залишилось орієнтовно 488,332 тонни таких відходів, які зберігаються у 56 складських приміщеннях, більшість з яких перебувають у незадовільному стані та потребують негайного вивезення.

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.
Кількість непридатних та заборонених до використання пестицидами та отрутохімікатами, усього, тонн	571,306	532,818	532,818	532,818	532,818	488,332

Особливості географічного розташування Одеської області наділили її унікальною та надзвичайно багатою різноманітністю природних комплексів і систем: від лісових, лісостепових і степових до водно-болотних і приморських, які й представлені у системі природно-заповідного фонду (далі - ПЗФ). ПЗФ Одеської області станом на 01.01.2021 має в своєму складі 125 територій та об'єктів, з них 18 об'єктів загальнодержавного значення та 107 місцевого значення, загальна площа яких становить 163523,0471 га. Відношення площі ПЗФ до площі Одеської області становить 4,6 %, що менше середнього показника по Україні.

Одним із пріоритетів природоохоронної політики в області є охорона, збереження і розвиток ПЗФ, який має забезпечуватися, серед іншого, шляхом створення нових територій та об'єктів ПЗФ, налагодження співпраці з органами місцевого самоврядування, науковими та навчальними закладами, установами природно-заповідного фонду, громадськими природоохоронними організаціями щодо виявлення і підготовки пропозицій про заповідання цінних природних комплексів та об'єктів, встановлення меж та єдиних державних охоронних та інформаційних знаків територій та об'єктів ПЗФ, ведення документації державного кадастру, підвищення екологічної свідомості широких верств населення про необхідність охорони та збереження біологічного та ландшафтного різноманіття. На даний час потребує деталізації Регіональна схема екологічної мережі Одеської області ще по ТГ Подільського району.

Актуальною для області є необхідність підвищення ефективності існуючої регіональної системи моніторингу довкілля з метою інтеграції суб'єктів моніторингу довкілля в межах області для оптимізації процесів збору, первинної обробки, зберігання та передачі екологічної інформації, забезпечення всебічного інформування населення про екологічну ситуацію в регіоні, виховання у населення екологічної культури та підвищення екологічних знань.

Кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря збільшується.

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік
-----------	----------	----------	----------

Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис.т	37,412	33,106	42,6
Парникові гази млн.т	1,4	1,2	1,6
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	1,1	0,99	1,28
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	15,7	13,9	17,9

Першочерговими заходами підвищення ефективності регіональної системи моніторингу довкілля, відповідно до постанови КМУ від 14.08.2019 № 827, є організація і здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря.

Актуальним є питання популяризації знань і дій щодо охорони довкілля. У цьому напрямку також є необхідним вивчення і набрання фахівцями необхідного досвіду інших держав, перш за все європейських. На сьогодні робота з підвищення кваліфікації та міжнародної діяльності в екологічній галузі здійснюється недостатньо.

2. Визначення мети Програми

Мета Програми – досягнення ресурсно-екологічної безпеки, охорона та поліпшення стану довкілля в регіоні, мінімізація та пристосування до кліматичних змін, створення передумов щодо сталого соціально-економічного розвитку регіону, забезпечення конституційних прав громадян на сприятливе навколишнє природне середовище.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

В умовах об'єктивно діючих соціальних, економічних та фінансових обмежень формування регіональної екологічної Програми пов'язане з вибором пріоритетних завдань на основі системи критеріїв, що базуються на всебічній оцінці реальної ситуації. Відповідно до цього, проблеми у сфері охорони навколишнього природного середовища регіону передбачається розв'язати шляхом:

- реалізації заходів з відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму водних об'єктів і заходів щодо ефективності роботи систем водовідведення в районах області;
- реалізації заходів регіонального плану управління відходами, вивезення з області всіх непридатних ХЗЗР на утилізацію/видалення;
- забезпечення збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, створення репрезентативної системи територій і об'єктів природно-заповідного фонду та формування екомережі;
- створення системи функціонування і реалізації програми моніторингу атмосферного повітря в Одеській області;
- заохочення й підтримки інформаційної та екологічно-просвітницької діяльності, здійснення заходів з підвищення кваліфікації фахівців облдержадміністрації та міжнародної діяльності з екологічних питань.

Паспорт Програми наведено у додатку 1 до Програми.

Джерелами фінансування Програми є державний і місцеві бюджети. Ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 2 до Програми та є її частиною.

Строк реалізації Програми становить 5 років: 2022 - 2026 роки, I етап - 2022-2024 роки, II етап - 2025-2026 роки.

4. Напрями діяльності та заходи Програми.

Напрями Програми відповідають завданням і функціям відповідальних виконавців та включають такі розділи:

- охорона і раціональне використання водних ресурсів;
- охорона і раціональне використання земель, мінеральних ресурсів;
- збереження природно-заповідного фонду і екологічної мережі, охорона і раціональне використання рослинного і тваринного світу;
- раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів;
- наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища.

Напрями діяльності та заходи Програми наведено у додатку 3 до Програми. Всього Програмою передбачено 5 напрямів.

5. Очікувані результати та ефективність виконання Програми

Виконання Програми дасть можливість створити умови до поліпшення екологічного стану в Одеській області, передумови щодо отримання відомостей для прийняття управлінських рішень та інформування населення про стан довкілля.

За результатами виконання Програми передбачається:

- підтримання сприятливого гідрологічного режиму річок Причорномор'я (5 річок), Тилігульського лиману (з'єднувальний канал);
- реалізація заходів регіонального плану управління відходами, вивезення з області всіх непридатних ХЗЗР на утилізацію/видалення (488,332 тонни);
- забезпечення збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, створення репрезентативної системи територій і об'єктів природно-заповідного фонду та формування екомережі (деталізована схема екомережі);
- створення і реалізація програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони Одеська область;
- щорічне проведення просвітницьких заходів та міжнародної діяльності з екологічних питань, підвищення кваліфікації фахівців облдержадміністрації, підвищення ефективності реалізації регіональної екологічної політики

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Відповідальним виконавцем Програми є Департамент екології і природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації.

Відповідальний виконавець щороку до 15 липня та 15 січня подає Департаменту економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації звіт про стан реалізації Програми.

Поточний контроль за ходом реалізації Програми здійснює постійна комісія Одеської обласної ради з питань екології, природокористування, запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

Після закінчення встановленого терміну дії Програми, не пізніше ніж у тримісячний строк, відповідальний виконавець складає підсумковий звіт про результати її виконання і надає його Департаменту економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації разом з пояснювальною запискою.

ПАСПОРТ
регіональної комплексної програми з охорони довкілля
на 2022-2026 роки

1	Ініціатор розроблення Програми	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації
2	Розробник Програми	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації
3	Відповідальний виконавець Програми	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації
4	Учасники Програми	Структурні підрозділи обласної державної адміністрації: Департамент екології та природних ресурсів; територіальні органи і установи центральних органів виконавчої влади; органи місцевого самоврядування (територіальні громади); КП «Регіональний ландшафтний парк Тилігульський»
5	Термін реалізації Програми	2022-2026 роки
5.1	Етапи реалізації програми	I етап – 2022-2024 роки II етап – 2025-2026 роки
6	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Державний бюджет України; місцеві бюджети, у тому числі: обласний, бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань
7	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, грн, всього,	410 650 000,00
	у тому числі:	
7.1	коштів державного бюджету	109 800 000,00
7.2	коштів місцевого бюджету	255 950 000,00
	у тому числі:	
7.2.1	обласний бюджет	186 235 000,00
7.2.2	бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	69 715 000,00
7.3	інші джерела	44 900 000,00

Ресурсне забезпечення регіональної комплексної програми з охорони довкілля на 2022-2026 роки

грн

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	I етап			II етап		Усього витрат на виконання Програми
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	
Усього, у тому числі:	220 900 000,00	110 250 000,00	53 900 000,00	12 750 000,00	12 850 000,00	410 650 000,00
державний бюджет	76 100 000,00	16 400 000,00	16 300 000,00	500 000,00	500 000,00	109 800 000,00
місцевий бюджет, у тому числі:	129 500 000,00	80 550 000,00	31 300 000,00	7 250 000,00	7 350 000,00	255 950 000,00
обласний бюджет	90 900 000,00	55 370 000,00	25 365 000,00	7 250 000,00	7 350 000,00	186 235 000,00
бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	38 600 000,00	25 180 000,00	5 935 000,00	0,00	0,00	69 715 000,00
інші джерела	15 300 000,00	13 300 000,00	6 300 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	44 900 000,00

Напрями діяльності та заходи регіональної комплексної програми з охорони довкілля на 2022-2026 роки

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), грн						Очікуваний результат
					Усього	I етап			II етап		
						2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	
I. Охорона і раціональне використання водних ресурсів											
1.1	Будівництво та реконструкція споруд для очищення стічних вод, що утворюються в промисловості, комунальному господарстві, інших галузях народного господарства, систем і мереж каналізації, придбання насосного і технологічного обладнання	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації територіальні громади, місцеві ради		Обсяг коштів на відповідний рік визначається рішенням про обласний та інші бюджети						Зниження техногенного навантаження на водні об'єкти, зменшення скиду забруднювальних речовин
1.1.1	Реконструкція мережі господарсько-побутової каналізації та каналізаційних очисних споруд в м. Біляївка Одеської області	2022-2023	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації Біляївська міська рада	Усього, у т.ч. обласний бюджет	15 000 000,00 10 500 000,00	10 000 000,00 7 000 000,00	5 000 000,00 3 500 000,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	Здійснення заходів зі водовідведення стічних вод з метою охорони водних ресурсів
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань		4 500 000,00	3 000 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	
1.1.2	Будівництво напірного колектора та каналізаційної насосної станції по вул. Мельниченка у м. Подільськ Одеської області	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації Подільська міська рада	Усього, у т.ч. обласний бюджет	3 650 000,00 2 550 000,00	3 650 000,00 2 550 000,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	Здійснення заходів зі водовідведення стічних вод з метою охорони водних ресурсів
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань		1 100 000,00	1 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.1.3	Будівництво каналізаційних очисних споруд в м. Березівка Березівського району Одеської області	2022-2024	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації Березівська міська рада	Усього, у т.ч. обласний бюджет	30 000 000,00 21 000 000,00	7 000 000,00 5 000 000,00	10 000 000,00 7 000 000,00	13 000 000,00 9 000 000,00	0,00 0,00	0,00 0,00	Зниження техногенного навантаження на водні об'єкти, зменшення скиду забруднювальних речовин (за умов наявності проектно-кошторисної документації)
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань		9 000 000,00	2 000 000,00	3 000 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00	
1.1.4	Коригування проектно-кошторисної документації "Реконструкція станції біологічної та глибокої очистки стічних вод в м. Кодима"	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації Кодимська міська рада	Усього, у т.ч. бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	500 000,00 500 000,00	500 000,00 500 000,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	Здійснення заходів зі водовідведення стічних вод з метою охорони водних ресурсів
1.1.5	Будівництво каналізаційних мереж та очисних споруд в смт. Любашівка Одеської області	2022-2023	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації Любашівська міська рада	Усього, у т.ч. обласний бюджет	23 000 000,00 16 100 000,00	9 000 000,00 6 300 000,00	14 000 000,00 9 800 000,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	Зниження техногенного навантаження на водні об'єкти, зменшення скиду забруднювальних речовин
			бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань		6 900 000,00	2 700 000,00	4 200 000,00	0,00	0,00	0,00	

			любоашівська селищна рада	бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	6 900 000,00	2 700 000,00	4 200 000,00	0,00	0,00	0,00	заорудновальних речовин
1.1.6.	Будівництво каналізаційного колектору в смт Хлібодарське Біляївського району Одеської області	2022-2023	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації Авангардівська територіальна громада	Усього, у т.ч.	31 000 000,00	15 000 000,00	16 000 000,00	0,00	0,00	0,00	Здійснення заходів зі водовідведення стічних вод з метою охорони водних ресурсів
				обласний бюджет	15 500 000,00	7 500 000,00	8 000 000,00	0,00	0,00	0,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	15 500 000,00	7 500 000,00	8 000 000,00	0,00	0,00	0,00	
1.2	Відновлення, підтримка сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок та інших водойм	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації територіальні громади, місцеві ради		Обсяг коштів на відповідний рік визначається рішенням про обласний та інші бюджети						Поліпшення стану водних ресурсів
1.2.1	Очищення р. Карасулак на території Криничненської сільської ради Болградського району Одеської області	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації Криничненська сільська рада	Усього, у т.ч.	5 000 000,00	5 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Покращення гідрологічного стану р. Карасулак з реконструкцією частини гідротехнічних споруд та розробкою заходів щодо захисту від шкідливої дії вод
				обласний бюджет	3 500 000,00	3 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.2.2	Роботи, пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою придунайських озер Кагул, Картал, Дервент, Градешка, Кутурлуй, Ялпуг, Саф'яни та Катлабуг	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, територіальні громади	Усього, у т.ч.	65 000 000,00	18 000 000,00	17 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	Наповнення водойм водою та поліпшення їх водообміну
				обласний бюджет	22 000 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	3 000 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	
				інші джерела	40 000 000,00	13 000 000,00	12 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	
1.2.3	Придбання спеціальної техніки типу "земснаряд"	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	4 000 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Наповнення водойм водою до нормативного підпірного рівня, поліпшення їх водообміну
				обласний бюджет	4 000 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.2.4	Відновлення гідрологічного режиму річки Балай з прилеглими джерелами в межах с. Курісове Березівського району	2022-2024	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації Курісовська сільська рада	Усього, у т.ч.	1 800 000,00	0,00	1 500 000,00	300 000,00	0,00	0,00	Покращення гідрологічного та санітарного стану р. Балай (за умов наявності проектно-кошторисної документації)
				обласний бюджет	1 800 000,00	0,00	1 500 000,00	300 000,00	0,00	0,00	
1.2.5	Реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд в Ізмайльському районі Одеської області	2022-2024	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	32 000 000,00	13 000 000,00	9 500 000,00	9 500 000,00	0,00	0,00	Наповнення водойм водою до нормативного підпірного рівня, поліпшення їх водообміну
				державний бюджет	25 600 000,00	10 000 000,00	7 800 000,00	7 800 000,00	0,00	0,00	
				обласний бюджет	6 400 000,00	3 000 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00	0,00	0,00	
1.2.6	Інженерні вишукування, аналіз поточного стану сховища нафтозалишків "Леб'яже озеро" та розроблення рекомендацій щодо подальшого поводження з об'єктом	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	900 000,00	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Розробка заходів щодо недопущення техногенної катастрофи з потрапляння нафтопродуктів в р. Дунай
				інші джерела	900 000,00	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.2.7	Відновлення гідрологічного режиму річки Тилігул в межах м. Березівка Березівського району Одеської області	2022-2023	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	6 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	0,00	0,00	Покращення гідрологічного та санітарного стану
				обласний бюджет	4 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	

			Березівська міська рада	бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	2 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	р. Гилгул, захист міста від шкідливої дії вод (за умови наявності проєктно-кошторисної документації)
1.2.8	Поліпшення гідрологічного стану, реконструкція балки на території села Стара Некрасівка Саф'янівської ради Ізмайльського району Одеської області	2022-2023	Департамент фінансів облдержадміністрації,	Усього, у т.ч.	13 000 000,00	10 000 000,00	3 000 000,00	0,00	0,00	0,00	Покращення гідрологічного і санітарного стану балки, захист с. Стара Некрасівка від шкідливої дії вод
			Саф'янівська сільська рада	обласний бюджет	9 000 000,00	7 000 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	4 000 000,00	3 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	
1.2.9	Наукові дослідження гідроекологічного стану водойми Сасик Ізмайльського району Одеської області та оцінка впливу на довкілля	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	700 000,00	700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Здійснення заходів з відновлення водойми Сасик
				обласний бюджет	700 000,00	700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.2.10	Будівництво локальних очисних споруд в с. Бритівка Білгород-Дністровського району	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Шабівська сільська рада	Усього, у т.ч.	2 400 000,00	2 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Здійснення заходів з водовідведенням стічних вод з метою охорони водних ресурсів
				обласний бюджет	2 400 000,00	2 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
1.2.11	Розчистка русла нижньої частини р. Барабой з реконструкцією наявних гідротехнічних споруд	2022	Департамент фінансів облдержадміністрації (в частині міжбюджетних трансфертів),	Усього, у т.ч.	8 400 000,00	8 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Покращення гідрологічного та санітарного стану р. Барабой (за умови наявності проєктно-кошторисної документації)
				обласний бюджет	5 900 000,00	5 900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			Дальницька сільська рада	бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Разом за напрямом I				Усього, у т.ч.	242 350 000,00	110 550 000,00	79 000 000,00	32 800 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	
				державний бюджет	25 600 000,00	10 000 000,00	7 800 000,00	7 800 000,00	0,00	0,00	
				обласний бюджет	125 350 000,00	60 350 000,00	39 000 000,00	16 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	50 500 000,00	26 300 000,00	20 200 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00	
				інші джерела	40 900 000,00	13 900 000,00	12 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	
2. Охорона і раціональне використання земель, мінеральних ресурсів											
2.1	Будівництво, розширення та реконструкція протирозійних, гідротехнічних, протикарстових, берегозакріплювальних, протизсувних, протиобвальних, протилавинних і протиселевих споруд, а також проведення заходів з захисту від підтоплення і затоплення, направлених на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів, усуненню або зниженню до допустимого рівня їх негативного впливу на території і об'єкти. Проведення заходів щодо хімічної меліорації ґрунтів. Розроблення технологій, обладнання та здійснення заходів для очищення, відновлення забруднених земель, а також земель, засмічених промисловими, побутовими та іншими відходами.	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації		Обсяг коштів на відповідний рік визначається рішенням про обласний та інші бюджети						Поліпшення стану довкілля, створення безпечних умов для населення
2.1.1.	Розробка проєкту рекультивації полігону твердих побутових відходів (ТПВ) в с. Шабо. Рекультивація полігону ТПВ с. Шабо	2022-2023	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Шабівська сільська рада	Усього, у т.ч.	5 500 000,00	500 000,00	5 000 000,00	0,00	0,00	0,00	Повернення земель до господарського використання
				обласний бюджет	3 500 000,00	0,00	3 500 000,00	0,00	0,00	0,00	

				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	2 000 000,00	500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	
Разом за напрямом 2				Усього у т.ч.	5 500 000,00	500 000,00	5 000 000,00	0,00	0,00	0,00	
				обласний бюджет	3 500 000,00	0,00	3 500 000,00	0,00	0,00	0,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	2 000 000,00	500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	
3. Збереження природно-заповідного фонду та екологічної мережі, охорона і раціональне використання рослинного і тваринного світу											
3.1	Розроблення документації із землеустрою з організації та встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) та заходи щодо внесення відомостей до Державного земельного кадастру, зокрема розроблення проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж території ботанічного заказника загальнодержавного значення "Староманзирський" із урахуванням зміни меж його території	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього у т.ч.	2 800 000,00	1 400 000,00	500 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	Внесення меж територій та об'єктів ПЗФ до Державного земельного кадастру
				державний бюджет	1 300 000,00	400 000,00	300 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	
				обласний бюджет	1 500 000,00	1 000 000,00	200 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	
3.2	Підготовка документації державного кадастру територій та об'єктів ПЗФ	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього у т.ч.	2 500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	Створення системи достовірних відомостей про стан ПЗФ та перспективи його розвитку
				державний бюджет	1 500 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	
				обласний бюджет	1 000 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	
3.3	Розроблення проєктів створення територій та об'єктів ПЗФ, зокрема розробка проєктної документації щодо створення природо-заповідного об'єкту на території Будацької коси та прилеглих лиманів	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього у т.ч.	2 400 000,00	700 000,00	300 000,00	400 000,00	500 000,00	500 000,00	Розширення мережі територій та об'єктів ПЗФ
				обласний бюджет	2 400 000,00	700 000,00	300 000,00	400 000,00	500 000,00	500 000,00	
3.4	Розроблення деталізованої схеми екологічної мережі Одеської області в крупних масштабах (1:50000)	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього у т.ч.	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Завершення робіт з деталізації схеми екологічної мережі Одеської області
				обласний бюджет	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
3.5	Реконструкція з'єднувального каналу між Тилігульським лиманом і Чорним морем на території Комінтернівського району Одеської області	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Регіональний ландшафтний парк "Тилігульський"	Усього у т.ч.	37 400 000,00	37 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Завершення реконструкції каналу для охорони та збереження типових та унікальних природних комплексів Тилігульського лиману
				державний бюджет	27 400 000,00	27 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				обласний бюджет	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	7 000 000,00	7 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
3.6	Розроблення документації із землеустрою Регіонального ландшафтного парку "Тилігульський" та з'єднувального каналу між Тилігульським лиманом і Чорним морем	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Регіональний ландшафтний парк "Тилігульський"	Усього у т.ч.	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Уточнення площі Регіонального ландшафтного парку "Тилігульський"
				обласний бюджет	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
3.7	Реконструкція скверу по вул. Болгарських ополченців, 27-Г в м. Болград Одеської області	2023-2024	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Болградська міська рада	Усього у т.ч.	18 050 000,00	0,00	11 600 000,00	6 450 000,00	0,00	0,00	Зберігання та раціональне використання рослинного світу
				обласний бюджет	12 635 000,00	0,00	8 120 000,00	4 515 000,00	0,00	0,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	5 415 000,00	0,00	3 480 000,00	1 935 000,00	0,00	0,00	

3.8	Капітальний ремонт з облаштування зони відпочинку та благоустроєм скверу у місті Роздільна Одеської області	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Роздільнянська міська рада	Усього у т. ч.	16 000 000,00	16 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Зберігання та раціональне використання рослинного світу
				обласний бюджет	11 200 000,00	11 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	4 800 000,00	4 800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Разом за напрямом 3				Усього у т. ч.	80 050 000,00	56 900 000,00	12 900 000,00	7 650 000,00	1 300 000,00	1 300 000,00	
				державний бюджет	30 200 000,00	28 100 000,00	600 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
				обласний бюджет	32 635 000,00	17 000 000,00	8 820 000,00	5 215 000,00	800 000,00	800 000,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	17 215 000,00	11 800 000,00	3 480 000,00	1 935 000,00	0,00	0,00	
4. Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів											
4.1	Забезпечення екологічно-безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин в Одеській області, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (ХЗЗР) та тари, у якій зберігаються та перевозяться ХЗЗР	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього у т.ч.	37 600 000,00	37 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Ліквідація джерел можливого забруднення довкілля небезпечними відходами
				державний бюджет	30 000 000,00	30 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				обласний бюджет	7 600 000,00	7 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Разом за напрямом 4				Усього, у т.ч.	37 600 000,00	37 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				державний бюджет	30 000 000,00	30 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				обласний бюджет	7 600 000,00	7 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
5. Наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища											
5.1	Проведення науково-технічних конференцій і семінарів, організація виставок, фестивалів та інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики, створення бібліотек, відеотек, фонотек тощо. Забезпечення міжнародної діяльності природоохоронного спрямування та участь у заходах як сторони міжнародних двосторонніх та багатосторонніх угод, у тому числі сплата членських внесків	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	1 500 000,00	200 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	400 000,00	Підвищення рівня екологічної освіти, виховання та культури населення у сфері охорони навколишнього природного середовища
				обласний бюджет	1 500 000,00	200 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	400 000,00	
5.2	Організація і здійснення робіт з екологічної освіти, підготовки кадрів, підвищення кваліфікації та обміну досвідом роботи працівників природоохоронних органів. Утримання та оснащення природоохоронних організацій приладами, обладнанням і спеціальними транспортними засобами	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	750 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	Отримання інформації, знань для впровадження у діяльності органів влади в екологічній сфері
				обласний бюджет	750 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
5.3	Організація проведення оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки. Розроблення цільових і комплексних державних і регіональних екологічних програм	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	1 000 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	Екологічна оцінка та підготовка до реалізації програмних продуктів і проектів
				обласний бюджет	1 000 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	
5.4	Утримання пересувної мобільної лабораторії (оцінка відповідності, повірка і калібрування засобів виміральної техніки, метрологічне забезпечення і технічне навчання персоналу)	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	2 600 000,00	1 400 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	Організація роботи мобільної лабораторії
				обласний бюджет	2 600 000,00	1 400 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	
5.5	Розроблення програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Одеської області	2022	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Організація системи моніторингу атмосферного повітря

			облдержадміністрації	обласний бюджет	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	повітря
5.6	Запровадження функціонування державної системи моніторингу атмосферного повітря (у тому числі придбання обладнання стаціонарних пунктів спостереження тощо)	2022-2024	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	36 000 000,00	12 000 000,00	12 000 000,00	12 000 000,00	0,00	0,00	Визначення рівня забруднення атмосферного повітря для прийняття управлінських рішень, впровадження заходів щодо обмеження викидів, інформування населення
				державний бюджет	24 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	0,00	0,00	
				обласний бюджет	8 000 000,00	2 600 000,00	2 700 000,00	2 700 000,00	0,00	0,00	
				інші джерела	4 000 000,00	1 400 000,00	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	0,00	
5.7	Обслуговування функціонування державної системи моніторингу атмосферного повітря (обслуговування обладнання стаціонарних пунктів спостереження тощо)	2022-2026	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	Усього, у т.ч.	2 300 000,00	400 000,00	400 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	Функціонування стаціонарних пунктів спостереження та отримання інформації про стан амосферного повітря
				обласний бюджет	2 300 000,00	400 000,00	400 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
Разом за напрямом 5				Усього, у т.ч.	45 150 000,00	15 350 000,00	13 350 000,00	13 450 000,00	1 450 000,00	1 550 000,00	
				державний бюджет	24 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	0,00	0,00	
				обласний бюджет	17 150 000,00	5 950 000,00	4 050 000,00	4 150 000,00	1 450 000,00	1 550 000,00	
				інші джерела	4 000 000,00	1 400 000,00	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	0,00	
Всього за Програмою				Усього у т.ч.	410 650 000,00	220 900 000,00	110 250 000,00	53 900 000,00	12 750 000,00	12 850 000,00	
				державний бюджет	109 800 000,00	76 100 000,00	16 400 000,00	16 300 000,00	500 000,00	500 000,00	
				місцевий бюджет, у т.ч.	255 950 000,00	129 500 000,00	80 550 000,00	31 300 000,00	7 250 000,00	7 350 000,00	
				обласний бюджет	186 235 000,00	90 900 000,00	55 370 000,00	25 365 000,00	7 250 000,00	7 350 000,00	
				бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань	69 715 000,00	38 600 000,00	25 180 000,00	5 935 000,00	0,00	0,00	
				інші джерела	44 900 000,00	15 300 000,00	13 300 000,00	6 300 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	

Пояснювальна записка
до проєкту рішення «Про затвердження регіональної комплексної програми
з охорони довкілля на 2022-2026 роки»

Термін дії Одеської регіональної комплексної програми з охорони довкілля на 2020-2021 роки закінчився у 2021 році, тому Департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації підготовлений проєкт нової регіональної комплексної програми з охорони довкілля на 2022-2026 роки (далі - Програма).

Програма розроблена відповідно державних стратегічних документів, її мета, напрями та завдання відповідають стратегічному пріоритету 2 «Екологічна та техногенна безпека» Стратегії розвитку Одеської області на період 2021 - 2027 роки, яка затверджена рішенням обласної ради від 16.04.2021 № 139-VII (зі змінами), та його оперативним цілям:

2.1. Екологічна енергія

2.2. Захищена та відновлена екосистема

2.3. Належне і відповідальне поводження з відходами

Першопричини екологічних проблем Одеської області подібні загальнодержавним, основними з яких є:

- підпорядкованість екологічних пріоритетів економічній доцільності;
- переважання ресурсо - та енергоємних галузей у структурі економіки, зношеність основних фондів;
- неефективна система державного управління у сфері охорони довкілля;
- недостатній рівень розуміння та освіти в суспільстві пріоритетів збереження довкілля;
- незадовільний рівень дотримання та контролю природоохоронного законодавства та екологічних прав і обов'язків громадян;
- недостатнє фінансування (за залишковим принципом) природоохоронних заходів.

Вирішення проблем потребує впровадження екосистемного підходу, удосконалення системи інтегрованого екологічного управління, інтеграції екологічної політики до інших політик, обов'язкове врахування інтересів захисту довкілля у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності.

Основними екологічними проблемними питаннями області, на розв'язання якої спрямована Програма, є:

1. Незадовільний стан водних ресурсів, недосконалість системи басейнового управління, вплив кліматичних змін, неналежний технічний стан очисних споруд.

2. Неналежне поводження з відходами в області.

3. Недостатня кількість об'єктів і площ природно-заповідного фонду, екологічної мережі.

4. Недосконалість системи моніторингу атмосферного повітря, інших природних ресурсів.

5. Недостатня організація робіт з екологічної освіти.

Екологічна безпека регіону розглядається як сукупність процесів і заходів зі створення умов для збереження, раціонального використання та відтворення природних ресурсів і природно-територіальних комплексів як середовища для життєдіяльності населення, що є однією з найважливіших категорій сталого розвитку.

Основними забруднювачами поверхневих вод Одеської області є підприємства житлово-комунального господарства, які у 2020 році здійснили скид стічних вод у кількості 1388,0 млн.м³. Всього налічується 212 комплексів каналізаційних очисних споруд загальною проектною потужністю 1557,8 тис. м³/добу, з яких близько 28,6 % знаходяться у незадовільному технічному стані.

Серйозною проблемою є наявність непридатних хімічних засобів захисту рослин (далі - ХЗЗР), які залишились на території Одеської області з радянських часів. За даними інвентаризації 2021 року на території області залишилось орієнтовно 488 тонн таких відходів, які зберігаються у 56 складських приміщеннях, більшість з яких перебувають у незадовільному стані.

Одеська область наділена унікальною та надзвичайно багатою різноманітністю природних комплексів і систем, які й представлені у системі природно-заповідного фонду (далі - ПЗФ). ПЗФ Одеської області має в своєму складі 128 територій та об'єктів, з них 19 об'єктів загальнодержавного значення та 109 місцевого значення, загальна площа яких становить 174 719 га. Відношення площі ПЗФ до площі Одеської області становить 4,97 %, що менше середнього показника по Україні. Одним із пріоритетів природоохоронної політики в області є охорона, збереження і розвиток ПЗФ, який має забезпечуватися, серед інших, шляхом створення нових територій та об'єктів ПЗФ.

Актуальною для області є необхідність підвищення ефективності існуючої регіональної системи моніторингу довкілля для оптимізації процесів збору, первинної обробки, зберігання та передачі екологічної інформації, забезпечення всебічного інформування населення та для прийняття управлінських рішень. Кількість викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря збільшується, і у 2020 році склала 42,6 тис. т (1,6 млн т парникові газу). Першочерговими заходами є організація і здійснення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря.

Актуальним є питання популяризації знань і дій щодо охорони довкілля. У цьому напрямку також є необхідним вивчення і набрання фахівцями необхідного досвіду інших держав, перш за все європейських.

Мета нової Програми – досягнення ресурсно-екологічної безпеки, охорона та поліпшення стану довкілля в регіоні, мінімізація та пристосування до кліматичних змін, створення передумов щодо сталого соціально-економічного розвитку регіону, забезпечення конституційних прав громадян на сприятливе навколишнє природне середовище.

В умовах об'єктивно діючих соціальних, економічних та фінансових обмежень, формування регіональної екологічної Програми пов'язане з вибором пріоритетних завдань на основі системи критеріїв, що базуються на всебічній оцінці реальної ситуації:

- реалізації заходів з відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму водних об'єктів і заходів щодо ефективності роботи систем водовідведення в районах області;
- реалізація заходів регіонального плану управління відходами, вивезення з області всіх непридатних ХЗЗР на утилізацію/видалення;
- забезпечення збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, та формування екомережі;
- створення системи функціонування і реалізація програми моніторингу атмосферного повітря в Одеської області;

- заохочення й підтримки інформаційної та екологічно-просвітницької діяльності, здійснення заходів з підвищення кваліфікації.

Напрями Програми відповідають завданням і функціям відповідальних виконавців, та включають розділи:

- охорона і раціональне використання водних ресурсів;
- охорона і раціональне використання земель, мінеральних ресурсів;
- збереження природно-заповідного фонду і екологічної мережі, охорона і раціональне використання рослинного і тваринного світу;
- раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів;

- наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища.

Строк реалізації Програми становить 5 років: 2022 - 2026 роки, I етап - 2022-2024 роки, II етап - 2025-2026 роки.

Напрями діяльності та заходи Програми наведено у додатку 3 до Програми. Всього Програмою передбачено 5 напрямів та 37 заходів.

Паспорт Програми наведено у додатку 1 до Програми.

Ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 2 до Програми та є її частиною.

Джерелами фінансування Програми є обласний бюджет, бюджети громад із залученням коштів державного бюджету та інших коштів незаборонених законодавством.

За результатами виконання Програми передбачається:

- підтримання сприятливого гідрологічного режиму річок Причорномор'я, Тилігульського лиману (з'єднувальний канал);

- виконання робіт з розчистки русел річок;

- реалізація заходів регіонального плану управління відходами, вивезення з області всіх непридатних ХЗЗР на утилізацію/видалення (488 тонн);

- забезпечення збільшення екомережі (деталізована схема екомережі);

- забезпечення збільшення площі природно-заповідного фонду (ПЗФ);

- створення і реалізація програми моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони Одеська область;

- проведення заходів щодо будівництва та реконструкції каналізаційно-очисних споруд (КНС);

- щорічне проведення просвітницьких заходів та міжнародної діяльності з екологічних питань, підвищення кваліфікації фахівців.

Виконуючий обов'язки директора
Департаменту екології та природних ресурсів
Одеської обласної державної адміністрації

Дмитро САВАЛЮК